

निसर्गाचा इशारा

इतिहासाच्या आरंभापासून माणूस आणि निसर्गाची लढाई चालू आहे. या लढाईत आपण मात केली असे वाटेवरूद निसर्ग आपली ताकद दाखवून देत असतो. तुर्कस्तान आणि सीरियाला सोमवारी बसलेला भूकंपाचा महाधक्का आणि पुढचे ४८ तास बसत असलेले पश्चातधके यामुळे पाच हजारांवर लोक दगावले आहेत. अनेक भागातील स्तरे खचले असून मालमतेची प्रचंड हानी झाली आहे. पहारे चार वाजात हा प्रकाप झाल्याने व्हास्तव्य लोक झोपेत असतानाच त्याच्यावर मृत्युने घाला घातला. ठिकिठकाणाच्या ढिगाच्यांखाली माणसे व मृत्येवह अडकले असून ते उपसाप्ताचे काम पुढचे बोरे दिवस चालेले असे दिसतो. भूकंपाचा पहिला झटका ७.९ रिश्टर स्केलचा इतका होता. दोनच आठवड्यांपूर्वी नेपाळमध्ये ५.८ रिश्टर स्केलचा भूकंप झाला होता. संपूर्ण उत्तर भारतालाही त्याचे झटके बसले. मात्र त्यात फार हानी झाली नाही. तीव्रतेचा विचार केला तर तुर्कस्तानातील भूकंप हा नेपाळच्या एक हजार पट अधिक होता असे शास्त्रज्ञांनी महटले आहे. त्यामुळेच त्यातून मोठी हानी झाली आहे. दुसरे म्हणजे भूकंपाचे केंद्र है जमिनीपासून सुमोरे अटरा किलोमीटर खोलवर होते. नेपाळमध्ये ते पंचवीस किलोमीटर खोल होते. साहजिकच त्याने अधिक हादरा दिला. विशेष म्हणजे पश्चातधके हे साधारणणे कमी तीव्रतेवर असतात. पण मुळ धक्क्यानंतरही पुढी एकवार ७.५ रिश्टर स्केलचा धक्का बसल्याने मोठी हानी झाली. हा सर्व प्रदेश, व त्यातही विशेषतः तुर्कस्तान, भूकंपप्रवण क्षेत्रात येतो. यापूर्वी १९३९ मध्ये इथे झालेल्या भूकंपात तीस हजार लोक मरण पावले होते. अलिकडे १९९९ मध्ये सतत हजार बळी गेले होते. सध्या तिथे प्रचंड थंडी असून पारा शून्याच्या आसपास आहे. अशा स्थितीत ही आपली आल्याने नागरिकांने प्रचंड हाल होणार आहेत. सीरियामध्ये किंतुके वधारपासून बंडाळी चालू आहे. इतर प्रांतात गाहणे अशाय झाल्याने विस्थापित झालेले चालीस लाखांच्या वर नागरिक ज्या जँडारिसमध्ये एकवटले होते त्याच्या परिसरातच भूकंपाने हा झटका दिला आहे. त्यामुळे सुलतानीच्या जोडीला हे अस्मानी संकट येऊन कोसळले आहे. आता जगभरान् या दोन्ही देशांकडे मदतीचा ओघ सुरु होईल. भारतानेही हात पुढे केला आहे. मात्र यात खरा मुदा आहे तो भूकंपाचा संभाव्य उक्सानीवर मात करण्याचा. जपानसारख्या देशाने याबाबत सर्वांना मार्ग दाखवला आहे. मात्र त्यालाही पूर्णतः त्यात यश आले आहे असे नव्हे. भारतात, हिमालय आणि त्याच्या पायथ्याखालचा सर्व परिसर हा तीव्र भूकंपप्रवण म्हणून गणला जातो. नवी दिल्लीपासून ते उत्तर भारतातील अनेक मोठी शहरे या पट्ट्यात येतात. अशी आपली समजा दिल्लीपासूनच्या या पट्ट्यात आली तर होणारी संभाव्य हानी प्रचंड असेल. भूकंपाची पूर्वसूचना देण्याची यंत्रणा अजूनही किंवित साझाली झालेली नाही. मात्र किमान आपली बांधकामे भूकंपाला तोंड देणारी असावीत इतकी तरतुद आपण करू शकतो. सरकारने हे प्राधान्याने करायला हवे.

आंबा अडचणीत

हवामान बदलाच्या चवी उंची हॉटलोमधून नेहमी होत असतात. त्यासाठी जागितिक परिषदा भरवून मोठमोरे वायदे आणि ठारव केले जातात. मात्र या बदलाचा सर्वाधिक फटका ज्याला बसतो त्या शेतकन्यांचा यात क्वचितच सहभाग असतो. भारतातील बहुसंख्य शेती हवामानावर अवलंबून आहे. पाऊस, उन वा थंडी यात जराही बदल झाले तर त्यांचा शेतकन्यांना मोठा फटका बसतो. अलिकडे तर थोड्या वेळात ढाकुनीसारख्या पाऊस, बाराही महिने पडणारा पाऊस, पावासामुळे पळून जाणारी थंडी, नंतर येणाऱ्या तिच्या लाटा, समुद्री भागातदेखील ४० अंश सेल्सिसच्या वर जाणारे उछतातान असे हवामान गेल्या काही वर्षांपासून आपण सर्व जण पाहत आहोत. गेल्या वर्षी अतिपावसामुळे विदर्भ, मराठवाड्यात सोयाबीनाची नासाडी झाली. आता कोकणातील आंबाची पाठी आहे. यंदा पावसाचा लाबल्याने अंपेक्षित थंडी पडली नाही. सर्वंतर ती उशिरा सुरु झाली त्यामुळे कोकणाच्या सर्वच जिल्हांमध्ये यंदा मोहोर कपी किंवा उशिरा आला आहे. अनेक ठिकाणी तुडुतुडे किंवा अन्य रोगांचा प्रादुर्भाव झाल्याच्याही तक्रारी आहेत. याच दरम्यान हापूसची पहिली पेटी मुंबईत रवाना आशा बातम्या येत असतात. देवगड्हून असा आंबा गेल्या महिन्यात गेला. त्याला चार ते पाच हजार रुपये डझन असा भाव मिळाला. गेल्याचा आठवड्यात रायगढ जिल्हातील काही बागायतदारांच्या हापूस व केशरच्या पहिल्या बारा पेटव्याही वाशी बाजारात पाठवल्या गेल्या. पण हे अपवाद आहेत. रत्नागिरीच्या बागायतदारांच्या अंदाजानुसार पहिल्या टप्प्यात यंदा अपेक्षेच्या जेमतेम दहा टक्के पीक हाती येणार आहे. खरा हांगम मार्च नव्हे तर एप्रिलमध्येच सुरु होईल. बराचसा आंबा में महिन्यातच बाजारात येईल आणि त्यामुळे दर पडतील. अर्थात तसेच पाहायला गेल्यास ही दरवर्षीची चिन्हस्ती झाली आहे. थंडीच्या चढउतारामुळे अपेक्षित वेळेमोरे न येणे, एकदा गव्हन जाऊन पुढी मोहोर येणे हे वारंवार घडूलागले असून तो टिकवू ठेवणे हे मोठे आव्हान बनले आहे. याबाबतची पीक विमा योजनाही निसर्योगी आहे. शिवाय विविध विभागांसाठी विविध हप्ते वर्षांसारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. दिवसाला हापूससारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. याबाबतची पीक विमा योजनाही निसर्योगी आहे. शिवाय विविध विभागांसाठी विविध हप्ते वर्षांसारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. दिवसाला हापूससारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. याबाबतची पीक विमा योजनाही निसर्योगी आहे. शिवाय विविध विभागांसाठी विविध हप्ते वर्षांसारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. याबाबतची पीक विमा योजनाही निसर्योगी आहे. शिवाय विविध विभागांसाठी विविध हप्ते वर्षांसारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. याबाबतची पीक विमा योजनाही निसर्योगी आहे. शिवाय विविध विभागांसाठी विविध हप्ते वर्षांसारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. याबाबतची पीक विमा योजनाही निसर्योगी आहे. शिवाय विविध विभागांसाठी विविध हप्ते वर्षांसारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. याबाबतची पीक विमा योजनाही निसर्योगी आहे. शिवाय विविध विभागांसाठी विविध हप्ते वर्षांसारख्या त्याच्या अटी त्रासादयक आहेत. आंबा बागायतदार याबाबत आवाज उठवत असतात. रत्नागिरीत २६ जानेवारीला धरणे अंदेलाचा कार्यक्रम होता. रायगडमधील शेतकन्यांने मेळवूचे वा माणग्या नियमितरीत्या चालू असतात. पण त्याचा म्हणावा तसा असर झालेला नाही. यातच गेल्या काही वर्षांपासून लवकर येणाऱ्या कर्नाटक आंब्याच्या संधेने आपले शेतकी त्रस्त झाले आहेत. याबाबतची पीक विमा योजनाह

तक्रार अर्जाचा निपटारा
नवी मुंबई : कोकण विभागातील नागारिकांच्या तक्रारीचा तातडीने निपटारा व्हावा, असे निश्च निवासी उपजिल्हाधिकारी यांना विभागीय आयुषक डॉ.महेंद्र कल्याणकर यांनी दिले आहेत. विभागातील पाच जिल्हातील सर्व जिल्हाधिकारी कार्यालयांमध्ये मुख्यमंत्री सचिवाल कक्षात प्राप्त होणेरे अर्ज आणि निवेदन यांचा त्वरीत निपटारा करण्यात याचा, अशा सुचना कल्याणकर यांनी दिल्या आहेत.

हेमंत भोईर यांची नियुक्ती
उरण : कुंडे परिसरातील सामाजिक कार्यकर्ते हेमंत भोईर यांची बाळासाहेबांची शिवसेना या पक्षाच्या उरण उतालुकाच्याख पदी निवड करण्यात आली आहे. आमदार तथा रायगड जिल्ह्याप्रमुख महेंद्र थोळे यांनी हेमंत भोईर यांना बाळासाहेबांची शिवसेना या पक्षाच्या उरण तालुका उप तालुकाच्याक्षपदावे पत्रक उपजिल्हाप्रमुख अतुल भागत यांच्या उपस्थितीत दिले. तेच उप पुष्पुच्छ देऊन हेमंत भोईर यांचे अभिनंदन केले.

राष्ट्रवादीचे हठदीकुंकू
माणगाव : माणगाव राष्ट्रवादी कॉर्गेस पार्टी आयोजित हल्दी-कुंकू समारंथनाचे आयोजन खवावारी (१२ फेब्रुवारी) सायंकाळी ४:३० वाजता सिद्धीनराम माणगाव येथील सलादेवी मंगल कार्यालय हॉल पाठीमारी प्रांगणात करण्यात आले आहे. या कार्यक्रमाचा लाभ महिलांनी मोळ्या संखेने उपस्थित राहून घ्यावा, असे आवाहन उमा मुंदे, संगीता बक्कम व योगिता चव्हाण आदींनी केले आहे.

गोडसईत आज कवाली
नागोरणे : गोडसईत येथे दरवर्षीप्रमाणे हजरत सय्यद बातेप्रेर शाहबाबा यांचा उर्सचे आयोजन खवावार दि. ८ फेब्रुवारी येतो. तर गुवावार दि. ९ फेब्रुवारी रोजी राती १० वाजता प्रसिद्ध कवाल छोटे माजिद शेला, मुराद आतिश (किंग ऑफ ग्लॅम) यांच्यात तिरंगी पुकाबला होणार आहे. तरेच कवालीचा हा तिरंगी मुकाबला कोकणात प्रथमच होत आहे.

इसमाचा आकर्मिक मृत्यू
माणगाव : माणगावात एक ३५ वर्षीय इसमाचा आकर्मित मृत्यू झाल्याची घटना घडली. याबाबतची खबर प्रकाश संताराम शर्मा (वय-४३) रा. वाशीनाका यांनी माणगाव पोलीस ठायात दिलो. द्रकमध्ये झोपलेला मयत रुनुच उर्फ राहून किसान रणवीर (वय-३५) रा. वाशीनाका पण मूळ रा. पोतारा जि.हिंगोली याला नाशता करण्यासाठी फिरवी द्या झोपेतून उत्तिविषयास गेले असता मयत हा झोपेतून उत्तला नाही.

दिन वार्ता

पंचांग
८ फेब्रुवारी २०२३, बुधवार
विक्रम संवत २-२०७९
शताविहान शके : संवत २-१९४४
संवत्सर - शुभमंत्राम, अयन-उत्तराणायन
मास- माघ, ऋतु- शिशर,
कृष्ण पक्ष
तिथि: तुरीया ३०:२३:२३+
नक्षत्र: वृषभास्तुग्नी २०:१४:३३
योग: अतिग्राद १६:३०:०९
करण: विष्ट १७:२८:०४
करण: विष्ट ३०:२३:२३+
सूर्य: मकर,
चन्द्र-सिंह
हिज्री सन २० - १४४४
मुस्लिम मास - रज्जू
तारीख - १६
विशेष
संत नवीनी सोनार पुण्यतिथी

सुविचार
सत्य हे पदार्थाशिवाय पोरके आहे, व पदार्थ हा सत्याशिवाय दुर्बल आहे.
- अज्ञात

सुभाषित
सुखा अंग देऊ नये। प्रयत्न पुरुष सांग नवे अर्थ - धर्म, अर्थ, काम आणि मोक्ष या चर्तुविध पुरुषार्थाची प्राप्ती होणी तर परिश्रम केलेतच पाहिजे.

- अज्ञात

सुडोकू

9	6	4	8	2	7
3	8	1	2	6	
1					6
	5				4
9		7	1		3
2				5	
8					2
	6	7	5	4	8
4	7	9	2	6	3

मंगलवाराच्या अंकातील कोडाऱ्याचे उत्तर

4	7	1	6	3	9	5	2	8
9	6	5	4	2	8	3	1	7
8	3	2	5	7	1	9	6	4
2	5	6	7	9	4	8	3	1
7	9	8	2	1	3	6	4	5
1	4	3	8	5	6	7	9	2
5	8	9	1	6	2	4	7	3
3	2	7	9	4	5	1	8	6
6	1	4	3	8	7	2	5	9

4	7	1	6	3	9	5	2	8
9	6	5	4	2	8	3	1	7
8	3	2	5	7	1	9	6	4
2	5	6	7	9	4	8	3	1
7	9	8	2	1	3	6	4	5
1	4	3	8	5	6	7	9	2
5	8	9	1	6	2	4	7	3
3	2	7	9	4	5	1	8	6
6	1	4	3	8	7	2	5	9

4	7	1	6	3	9	5	2	8
9	6	5	4	2	8	3	1	7
8	3	2	5	7	1	9	6	4
2	5	6	7	9	4	8	3	1
7	9	8	2	1	3	6	4	5
1	4	3	8	5	6	7	9	2
5	8	9	1	6	2	4	7	3
3	2	7	9	4	5	1	8	6
6	1	4	3	8	7	2	5	9

4	7	1	6	3	9	5	2	8
9	6	5	4	2	8	3	1	7
8	3	2	5	7	1	9	6	4
2	5	6	7	9	4	8	3	1
7	9	8	2	1	3	6	4	5
1	4	3	8	5	6	7	9	2
5	8	9	1	6	2	4	7	3
3	2	7	9	4	5	1	8	6
6	1	4	3	8	7	2	5	9

4	7	1	6	3	9	5	2	8
9	6	5	4	2	8	3	1	7
8	3	2	5	7	1	9	6	4
2	5	6	7	9	4	8	3	1
7	9	8	2	1	3	6	4	5
1	4	3	8	5	6	7	9	2
5	8	9	1	6	2	4	7	3
3	2	7	9	4	5	1	8	6
6	1	4	3	8	7	2	5	9

4	7	1	6	3	9	5

